

Når nye erkendelser skaber ny motivation

Artikel af Jakob Rothstein og Gitte Jensen

Jakob er ansat som udviklingsmedarbejder på Parkvænget. Han har i det sidste år arbejdet sammen med både lønnet og frivillige peers, for at udvikle et peer-kursus til beboere i beskæftigelse. I denne artikel fortæller Jakob om processen med udviklingen af kurset og hvordan ideen om en arbejdsbog voksede frem, da deltagerne i peerkurset stødte på udfordringer - og alligevel fandt en vej til at holde fast i gnisten og arbejdsglæden sammen.

Fortæl mig lidt om processen og de faser som I har været igennem i projektet. Det begyndte med en forberedende fase, som gik i gang kort tid efter at jeg selv blev ansat i 2020. Den første tid gik faktisk med at rekruttere de frivillige peers og efterfølgende blev Joy koblet på. Joy blev lånt ud til udviklingsteamet fra en enhed for at være en del af processen og det har været rigtig fedt. Hun har været med til at kvalificere

hele peer-delen, idet hun selv har levede erfaringer og samtidigt arbejder på det ordinære arbejdsmarked. **Hvordan lagde I ud med at planlægge processen, dig og Joy?** Vi læste en del for at lade os inspirere, blandt andet materiale fra Rudersdal Kommune, Regionen og Styr Livet bogen. Du foreslog jo CHIME temaerne, som vi valgte at arbejde videre med også Så der har været 3 faser. En indledende fase, hvor vi har afprøvet potentielt indhold til workshops, en anden fase, hvor vi har vurderet øvelser og teori dvs. en kursusforberedende fase - og så en sidste fase der handler om en konkret kursusafvikling.

Hvor tit har I mødtes? Det har været en gang om ugen, hvor den ene uge var gruppemøder og den anden uge var 1-1 med Joy og beboerne. Det har været en nødvendighed med 1-1, da vi fx har været i gang med at arbejde med begrebet 'håb' dér har det vigtigt at få mulighed for at runde temaet ordentlig af.

Hvad har været formålet med projektet? At lave en slags kompetenceudvikling til beboere i arbejde og sekundært at klæde deltagerne på, til at blive mentorer for andre beboere. Ja, og så sprang idéen om en arbejdsbog jo frem undervejs i processen. **Fortæl mig lidt om den.... Hvad er produktet?** Det er grundlæggende at identificere Do's and Don'ts. Vi havde lyst til at give vores erfaringer videre til andre kollegaer. I sammenhæng med arbejdsbogen har vi også udviklet en ny model; BOTW ['Brigde over trouble water'] som binder personlig og social recovery sammen ud fra CHIME-temaerne. **Ok, det lyder spændende, og dig og Joy er i gang med at lægge sidste hånd på arbejdsbogen nu?** Ja, det går noget af vores tid med nu.

Det her var en beskrivelse af projektet, fortæl mig lidt om hvad der har givet dig energi i processen..... Det handler om deltagerne erkendelser.... Jeg har et eksempel fra den sidste workshop med CHIME-temaerne, hvor vi arbejdede med 'handlekraft' og forholdt det til vores model 'BOTW'. Tidligere havde vi arbejdet med 'håb'; *hvad kan man drømme om at opnå med sit liv* og da vi kom til 'handlekraft', altså at sætte handling bag ordene skete der noget.... Deltagerne begyndte selv at lave en forbindelse mellem personlig og social recovery. De forbandt altså CHIME-temaerne mellem personlig og social recovery. De fik en erkendelse af, at de i projektet havde flyttet sig fra en selvoplevet livskvalitet dvs. personlig recovery til at mestre ting i livet, som andre også lagde mærke til, altså social recovery. **Så deres mestring blev tydelig?**

Ja, og det blev tydeligt, at de selv havde orkestreret en positiv forandringsproces. Samtidigt var det jo meget forskelligt hvad de enkelte deltagere mestrede.... Altså, én havde rigtig meget handlekraft bag sine tanker og én havde rigtig mange tanker og ikke så meget mod til at handle.... Hvor den sidstnævnte på baggrund af vores snakke begyndte at erkende, at ord og handling for ham skulle hænge bedre sammen. Det var ret vildt at være vidne til!

Ud over teorien bag CHIME og det andet faglige materiale som du har ladet dig inspirere af, har du så en idé om, hvad du ellers bruger i dit arbejde i udviklingsprocesser? Det er min relationskompetence. Det kræver meget fingerspidsfornemmelse, at skabe en relation til de her unge mennesker. Og så at have blik for 'nærmeste udviklingszone' hos den enkelte. Den erkendelse fik jeg især i fase 2, hvor vi begyndte at stille nogle andre krav til deltagerne. **Fortæl mig lidt om det....** Jamen det handlede om at finde det rette 'flow' og en stemning af selvforglemmelse og samtidigt ramme deres kompetencer til at løfte opgaverne vi stillede.... Det var ikke let. **Så, det lyder som om, at I ramte en mental mur, i forhold til at give deltagerne et kompetenceløft?** Ja det kan man sige, fordi de havde jo vidt forskellige forudsætninger for at deltage – både kognitiv og uddannelsesmæssigt. Så jeg kom på prøve i forhold til differentieret undervisning, det må jeg sige!

Hvad kommer du ellers i tanke om, når vi taler? Ja.... Jeg synes jo at det er vigtigt ikke at glemme de små succes'er, i sådan en proces. Nu har jeg før talt om en ret stor erkendelse, men jeg får lyst til at fortælle om en lille succes også. Det handler om det sociale fællesskab der er kommet til via deltagelsen. De er simpelthen begyndt at se hinanden uafhængigt af møderne. **Så deltagerne har fået etableret et socialt fællesskab?** Ja....

Hvad synes du selv du har lært i denne proces?At nye erkendelser skaber ny motivation. Ydmyghed overfor levede erfaringer. Viden om hvordan det er at leve med en psykisk sygdom. Ligeværdet i peer-tankegangen. **Så hele grundtanken omkring peer står tydeligere frem for dig nu, altså at brugere af psykiatrien er med til at udvikle tilbud i psykiatrien.** Ja helt klart. **Hvad synes du har været udfordrende i processen?** Det er primært i fase 2, efter nedlukningen pga. COVID. Her ønskede Joy og jeg at deltagerne skulle mere på banen og finde frem til konkrete opgaver og oplæg på kurset. Der, hvor vi rammer lidt skævt, var i tilpasning af nærmeste udviklingszone. Vi ramte lidt over målet og det gjorde at nogen af deltagerne mistede motivationen. Ansvaret blev for tungt, især for en af deltagerne. **Kan du sige lidt mere om det?** Ja.... Det her med CHIME-temaerne... Det handlede i første omgang om tale om egne erfaringer, men da deltagerne så skulle positionere sig anderledes blev det svært. **Hvad ville du have gjort nu, hvis du skulle gøre det om?** Det skal være mere tydeligt omkring, hvornår vi bevæger os fra selvoplevet effekt i fase 1 - til fase 2, der handler mere om mentor-funktionen, og at bidrage til afvikling af kurserne.

Hvordan tænker du, at det er muligt at holde fast i nogle af tankerne bag de 3 faser? Det må være at blive ved at mødes og tale sammen. Ham der sprang fra, har faktisk været tilbage og sige at han savner at mødes. **Hvordan kunne det se ud fra dit perspektiv?** Det kunne være en ERFA-gruppe, hvor vi taler om, hvordan de bruger erfaringerne fra kurset. Det vil automatisk blive peer-erfaringer, når de så fortæller om deres erkendelser til andre. **Det synes jeg lyder som en spændende tanke, at forstå kompetenceudvikling i et nyt perspektiv. Så handler kompetenceudvikling ikke længere om at tage af sted på et kursus - men om at integrere kompetenceudvikling i hverdagen via samtaler og fællesskaber.** Ja præcist! Det må ikke gå tabt, de kompetencer som deltagerne har fået.... Jeg får helt lyst til at gå i gang med det samme....